EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 5. avgusta 2011

o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih

(CON/2011/61)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 19. julija 2011 prejela zahtevo slovenskega Ministrstva za finance za mnenje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter iz tretje alinee člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov[1], saj se predlog zakona nanaša na Banko Slovenije. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

1.1 Predlog zakona spreminja Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih[2] (v nadaljnjem besedilu: zakon), ki je bil obravnavan v Mnenju CON/2011/25[3]. Zakon, ki je bil sprejet 4. marca 2011, je uvedel ukrepe za preprečevanje zamud pri plačilih v okviru prizadevanj slovenske vlade za izboljšanje gospodarskih in poslovnih pogojev za mala in srednje velika podjetja. Opredelil je trenutek nastopa zamude s plačilom in posledice zamude s plačilom pri pogodbah, sklenjenih med gospodarskimi subjekti ali med gospodarskimi subjekti in javnimi organi, pri katerih mora ena stranka dobaviti blago ali opraviti storitev, druga pa izpolniti denarno obveznost.

1.2 Od sprejetja zakona so gospodarski subjekti ministrstvu postavili številna vprašanja glede pravilne uporabe zakona. Namen spremembe je rešiti več teh vprašanj. Kot izhaja iz zahteve za posvetovanje, predlog zakona spreminja predvsem pravila zakona glede obveznega večstranskega pobota obveznosti. Predlog zakona pa ureja tudi druga vprašanja, vključno s tem, kateri organi nadzirajo spoštovanje zakona.

1 UL L 189, 3.7.1998, str. 42.

2 Uradni list RS, št. 18/2011.

3 Vsa mnenja ECB so objavljena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

2. Splošna pripomba

Zakon je bil sprejet, preden je ECB izdala svoje mnenje[4]. Pripomb ECB zato ni bilo mogoče upoštevati v končni različici zakona, nekatere od teh pripomb pa še vedno pridejo v poštev.

3. Neodvisnost Banke Slovenije

3.1 *Uporaba zakona za pogodbena razmerja Banke Slovenije*

Kakor je bilo ugotovljeno v Mnenju CON/2011/25[5], je Banka Slovenije zajeta z opredelitvijo »javnih organov«, zato se zakon uporablja za njena pogodbena razmerja zlasti na področju upravljanja. Vendar pa četrti odstavek 2. člena zakona izvzema Banko Slovenije, ko deluje v okviru izključnih pristojnosti v skladu z zakonom, ki ureja Banko Slovenije, ali z drugimi zakoni ali predpisi Evropske unije, ki določajo izključne pristojnosti Banke Slovenije. ECB je pozdravila to določbo, ki je zagotovila, da zakon ne bo posegal v naloge Evropskega sistema centralnih bank (ESCB) in Eurosistema, ki jih izvaja Banka Slovenije v skladu s Pogodbo in Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, zlasti izvajanje denarne politike Unije. Zaradi jasnosti ECB ponavlja svoj predlog, da se zakon še izboljša s tem, da bi se nanašal izrecno na pristojnosti Banke Slovenije kot dela ESCB in Eurosistema.

3.2 *Nadzor nad izvajanjem zakona*

3.2.1 Z 9. členom predloga zakona se za nadzor nad izvajanjem zakona izrecno pooblaščata Tržni inšpektorat Republike Slovenije in Davčna uprava Republike Slovenije. S tem se odpravljajo pomisleki glede morebitne dodelitve te naloge Banki Slovenije, kar je bilo predvideno po sedanjem besedilu zakona, in glede s tem povezanih vprašanj o dodelitvi zadostnih kadrovskih in finančnih virov Banki Slovenije za to nalogo[6].

3.2.2 V skladu z zakonom je Banka Slovenije predmet nadzora. ECB ponovno izpostavlja, da bi bilo treba za popolno spoštovanje centralnobančne neodvisnosti jasno določiti, da mora kakršen koli nadzor nad tem, ali se Banka Slovenije ravna po zakonu, upoštevati njen status neodvisne centralne banke po Pogodbi.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 5. avgusta 2011

[podpis]

Predsednik ECB

Jean-Claude TRICHET

4 Za podrobnosti o dolžnosti organa, ki se posvetuje z ECB, glej odstavke 2.1 do 2.5 Mnenja CON/2011/25.

5 Glej odstavek 3.1 Mnenja CON/2011/25.

6 Glej odstavek 3.5 Mnenja CON/2011/25.